

نام آورد

«ویرانگری مدرنیته و شکست مدرنیسم در ایران»، «شهادت و تفکر آرمانشهری دینی راهی برای گریز از مدرنیته» و «روزمهرگی دنیوی یا تعالی دینی و تفکر آرمانشهری در برابر یکسان‌سازی دینی» تهیه شده است.

همچنین دکتر مددپور در مقاله‌ای با عنوان «تأملاتی در باب ماهیت و ذات هنر و ادبیات انقلاب و دفاع مقدس» با اشاره به اینکه ادبیات شقوق متفاوت و متکثری دارد که عمده آنها یکی به معنای عام است و دیگری به معنای خاص، به تبیین ادبیات مقاومت پرداخته است.

کاوش در مقوله‌ها و مؤلفه‌های ادبی - تاریخی جدید و از آن جمله، خاطره‌نگاشته‌های جنگ و دفاع مقدس، منوط به طرح نظریات و گمانه‌زنیها و آزمونهای عملی است. به همین جهت، علیرضا کمری در مقاله‌ای با عنوان «ریخت‌شناسی خاطرات جنگ؛ منش و کنش شخصیتها» به تأملی دیگر در خاطره‌نگاشته‌های جنگ همت گماشته است.

«بررسی جامعه‌شناختی داستانهای کوتاه جنگ» مقاله‌ای از مسعود کوثری است. وی در این مقاله به طرح چند نکته برای بررسی عمیق‌تر جامعه‌شناختی داستانهای کوتاه جنگ پرداخته است. هر چند که تاریخ‌تکوین جامعه‌شناسی ادبیات در ایران حاکی از آن است که داستانهای کوتاه، به ویژه داستانهای کوتاه جنگ کمتر از همه انواع دیگر ادبی به لحاظ جامعه‌شناختی تحلیل شده‌اند، با اینهمه نباید از اهمیت داستانهای کوتاه غافل شد.

سیدقاسم حسینی در مقاله‌ای با عنوان «مروری بر چگونگی پیدایی و سیر تحول نشریات نظامی در ایران» به بررسی چاپ و انتشار

پس از اتمام جنگ ایران و عراق دو دیدگاه در باب تبعات این پدیده شکل گرفت. گروهی اتمام آن را پایان یافتن مسئله‌ای دانستند که دیگر تداوم ندارد تا به تبعات آن پرداخته شود و به عبارتی دیگر با اتمام جنگ بر تمام اثرات جانبی آن خط پایان کشیدند. گروهی نیز چنان قداستی به مقوله جنگ بخشیدند که راه را بر هرگونه اظهار نظر دقیق علمی بست. در چنین وضعیتی ضرورت بازکاوی برخی مسائل نامکشوف جنگ تحمیلی، بیش از پیش احساس می‌شود. بنابراین، لازم است تا با تجدیدنظری دقیق مسئله جنگ را در حوزه‌های ادبی، هنری، تاریخی، جامعه‌شناختی و انسان‌شناختی مورد بررسی قرار دهیم.

به همین مناسبت حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی، بیست مقاله درباره ادبیات، تاریخ و فرهنگ دفاع مقدس را در مجموعه‌ای با عنوان **نام آورد** گردآوری کرده است. در این مقال سعی شده تا توضیحی اجمالی در باب مقالات این مجموعه ارائه شود.

علیرضا کمری در مقاله‌ای با عنوان «نگاهی دیگر پیرامون ادبیات دفاع مقدس و جنگ» سعی کرده است تا حدی به چیستی و نظریه‌شناسی ادبیات جنگ بپردازد و با نگاهی گذرا، برخی نکات نامکشوفی را که کمتر مورد توجه قرار گرفته، بازبینی و بررسی نماید. «درباره انسان انقلاب اسلامی»، مقاله‌ای از سیدجواد طاهایی است که در آن به آرمانها و اندیشه‌های افرادی که انقلاب سال ۵۷ را رقم زدند، پرداخته و با دیدی تحلیلی به نقد و بررسی این انسانها اقدام کرده است.

مقاله «گریز از یکسان‌سازی جهانی» نوشته دکتر محمد مددپور تأملی در باب انقلاب معنوی در جهان مدرن است که در سه فصل

● نام آورد (۱)

● علیرضا کمبری

زهرا دامیار

● سازمان تبلیغات اسلامی حوزه هنری

محمدرضا دهشیری در مقاله‌ای با عنوان «دیپلماسی جهاد در اندیشه امام خمینی»، به اندیشه امام در باب جنبه‌های تبلیغی دفاع مقدس و دیپلماسی جهاد در سطوح ملی، بین‌ملیتی، منطقه‌ای، فرامنطقه‌ای و بین‌المللی اشاره می‌کند.

با توجه به اینکه حضور گسترده زنان در عرصه‌های مختلف اجتماعی در طول جنگ تحمیلی مسئله‌ای است که از آن غفلت شده است، فرنگیس آمال در مقاله‌ای با عنوان «زن - جنگ» به تبیین نقش زنان در جنگ هشت ساله ایران و عراق پرداخته است.

لازم به ذکر است در این مجموعه علاوه بر مقالاتی که به اجمال مروری بر آنها شد، مقالاتی از این دست به چشم می‌خورد: «در مسلخ عشق / علیرضا ذکاوتی قراگزلو»؛ «ادبیات خاطره‌نویسی از جنگ جهانی اول در جنوب ایران / سیدقاسم یاحسینی»؛ «شعر مقاومت عربی با میراثی از دنیا و دین / موسی بیدج»؛ «نقاشی در عرصه دفاع مقدس / محمدعلی رجبی»؛ «تعرضی به سیر تطور نمایشنامه‌های دفاع مقدس / نصرالله قادری»؛ «جنگ و تجربه تاریخ‌نگاری (اقتراح)»؛ «جنگ ایران و عراق و تخریب آثار تاریخی - فرهنگی / مولود نادریگی» و «فهرست پایان‌نامه‌های دانشگاهی علوم انسانی درباره جنگ ایران و عراق / مهشید حمزه».

اگرچه کوشش حاضر در امر گردآوری مقالاتی علمی در باب مسئله دفاع مقدس، کوشش جامع و کاملی نیست، لیکن می‌توان آن را به عنوان راهی در نظر گرفت که در صورت توجه به آن، امید می‌رود که پرده از بسیاری ابهامات دفاع مقدس برداشته شود و بسیاری از نامکشوفات دفاع مقدس با دیدگاهی علمی‌تر و تحلیلی‌گراانه مورد بررسی قرار بگیرد.

نشریات نظامی از دوره ناصرالدین شاه قاجار تا انقلاب مشروطه پرداخته است.

«ژورنال‌سِم جنگی»، ژانر خونین روزنامه‌نگاری» عنوان مقاله‌ای از یونس شکرخواه است. وی در این مقاله با اشاره به این مطلب که ژورنال‌سِم جنگی از دشوارترین ژانرهای روزنامه‌نگاری است، به شرح دشواریهای این ژانر می‌پردازد. او معتقد است که تغییر شرایط جنگ به دست روزنامه‌نگاران نیست، اما کشف حقیقت و اعلام آن به مخاطبان، وظیفه اصلی روزنامه‌نگاران است.

«موانع تاریخ‌نگاری جنگ» مقاله‌ای از هدایت‌الله بهبودی است. در این مقاله آمده است که امکان تاریخ‌نگاری جنگ با توجه به موانع و مشکلاتی که در سر راه آن قرار دارد، هنوز به صورت علمی فراهم نشده است. اگرچه پس از بیست سال فاصله گرفتن از جنگ کوششی چشمگیر برای بازنمایی حقایق جنگی صورت نگرفته، اما گزارش‌نویسهای فراوان و مدوئی شکل گرفته که در زمره منابع مهم تاریخ‌نگاری جنگ به شمار می‌آید.